

«Ο άράπικος γάμος» Τρίπρακτη φάρσα τῶν κ. κ. Μ. Λιδωρίκη καὶ Ν. Νίβα. Φάρσα; Ὅχι. Τί λοιπόν; Νέο θεατρικὸ εἶδος μεταξὺ φάρσας, ἐπιθεωρήσεως καὶ clownisme πού θά μπορούσε νά χαρακτηριστεῖ κάτω πιατότερα: «Σειρὰ ἀπὸ ἀλλεπάλληλα, ἀτέλειωτα, καὶ πολλές φορές ἐντελῶς ἀκαταλαβίστικα ἀποτυχημένα καλαμπούρια στὸ δι-άλογο καθῶς καὶ στὴ δράση, χωρὶς εἰρμό λογικὸ ἢ σκηρικὸ :

Ὁ γυιὸς κάποιου χήρας, ἄλλοτε ταβερνιάρια-σας καὶ τώρα πλούσιος σὲ χρόνια, σ' ἐρωτικά ἐπεισόδια καὶ σὲ γλυκοζαναλατιές, ἀφοῦ σπατάλη-σε τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὴν κληρονομιά τοῦ πατέρα του, γυρίζει σπιτί του ἀποφασισμένος νά ἐξελθεῖσιν τὴ μητέρα του νά παντρευτεῖ μιά ψυ-χοκόρη κάποιου πλούσιου κουμπάρου, πού δὲ τὴν γνωρίζει καθόλου. Ζητάει νά ἐκβιάσει τὴ μητέρα γιὰ νά τῆς πάρει χρήματα κι' ὅταν δὲν τὰ κατα-φέρνει, ξαναφεύγει μὲ τὴν ἐρωμένη του, γὰ νά γλυτώσει τὸ γάμο μὲ τὴν πλούσια ψυχοκόρη τοῦ κουμπάρου. Ἐκείνη ὁμως, πού εἶχε μεταμφιεστεῖ σὲ ὑπηρετρία τῆς μητέρας του, τὸν νοστιμεύεται, τὸ βάζει πείσμα, τὸν κέρνει ἀπὸ πίσω καὶ κατορ-θώνει στὰ τελευταῖα νά τὸν παντρευτεῖ μέσα σ' ἓνα καμπαρέ—πού ἢ ἐφευρετικότητά τῶν συγγραφέων ὀνομάζει «περιβόλ νιὲ τριανταφυλ»!—ὅπου εἶχαν ἀγκαλαριστεῖ αὐτὸς γι' ἀράπης χορευτῆς κι' αὐτὴ γιὰ... Ζοζεφίν Μπαίκερ! . . .

Πρέπει νά ὁμολογήσω ὅτι γιὰ νά κάνω αὐτὴ τὴν περιλήψη συμπλήρωσα τὰ κενὰ μὲ τὴν φαν-τασία μου γιατί ἐκεῖνο πού λέμε ὑπόθεση (εἰρμός, λογική, ἐξέλιξη, λύση) δὲν ὑπάρχει στὸν «ἀράπικο γάμο». Στὴ θέση τῆς ὑπάρχουν καλαμπούρια, ἀφθονα καλαμπούρια τόσο σοφὰ καὶ πολύπλοκα πού τὸ κοινὸ δὲ γελᾷ, ἀπασχολημένο καθῶς εἶ-ναι γιὰ νά καταλάβει τὸ σινθίρισμα τους.

Ἡ παράσταση ὁμως τοῦ «ἀράπικου γάμου» ἐκτὸς ἀπὸ μιά ἀκράτητη διάθεση εἰρωνίας πού δημιουργοῦσε ἀνάμεσα στοὺς θεατῆς, ἔφερε στὸ νοῦ ὅσων ἀγαποῦν τὸ θέατρο μερικὰ πολὺ θλιβε-ρὰ συμπεράσματα: Ἐνας ἄνθρωπος πού ἔζησε χρόνια καὶ χρόνια γύρω καὶ μέσα στὸ θέατρο (συγγραφέας, διευθυντῆς θιάσου καὶ ρεζισέρ πα-ραστάσεων «ἐκ τῶν ἐνότων»), ἄνθρωπος τέλος πάντων πού νυχτοξημερώθηκε στὰ διάφορα παλ-κοσέβικα—ἀδιάφορο ἂν ἐδημιούργησε κάτι γιὰ τὸ θέατρο—πέρνει γιὰ συνεργάτη του ἓνα Νέο, πού δὲν ξαίρει θέατρο καὶ πού εἶναι φυσικὰ ἐντελῶς ἀνεύθυνος γι' αὐτὸν καὶ μόνο τὸ λόγο καὶ σα-ρώνει μιά φάρσα—ἐπιθεώρηση σὰν τὸν «ἀράπικο γάμο» χωρὶς νά τοῦ περάσει οὔτε μιά στιγμή ἢ ἰδέα πῶς ἔχει ὑποχρέωση νά σεβαστεῖ τὸ θέατρο

καὶ τὸ Κοινό. Ἄν πάλι ὁ κ. Λιδωρίκης θέλει νά δικαιολογηθεῖ βεβαίονοντας ὅτι εἶχε τὴν πεποίθη-ση στὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του, τότε δὲν ἔχουμε ἀπολύτως καμμιά ἀντίρρηση νά τὸν θεωρήσουμε ἀνεύθυνο μὲ τὴν μικρὴ παρατήρηση ὅτι εἶναι ἀνε-πίδεκτος θεατρικῆς πείρας. Σὰ νά μὴν ἔφταναν ὁμως αὐτὰ βρῖσκεται ἓνας διευθυντῆς θιάσου ἀπὸ τοὺς πῶ ἐργατικὸς καὶ τοὺς πῶ δραστήριους, πού ξαίρει τουλάχιστον πολὺ καλά τὸ σφίγμα τοῦ κοινοῦ καὶ ἀνεβάζει τὸ ἔργο αὐτὸ μόνο χάρι στὴν ἀνύπαρ-κτη φήμα τοῦ συγγραφέα—ἀδιάφορο ἂν ἡ φήμα αὐτὴ ἀποκτήθηκε ἀπὸ κοσμικότητα ἢ ἀπὸ ἄλλους ἄσχετους μὲ τὸ καθατὸ θέατρο λόγους. Ἄν ὁ κ. Ἀργυρόπουλος θελήσει νά δικαιολογηθεῖ λέγοντας ὅτι ἀπὸ τὰ τέσσερα ἑλληνικὰ ἔργα πού ἀνέβασε φέτος μόνο ἓνα ἦταν τῆς προκοπῆς θά τοῦ ἀναν-τήσω ἀπλούστατα νά μὴν παίξει ἑλληνικὰ ἔργα ὅταν δὲ τὰ βρῖσκει ἄξια ν' ἀνεβαστοῦν.

Ὁ θιάσος ἔκανε ὅτι μπόρεσε γιὰ νά κρατήσῃ τὸ ἔργο. Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἔπαιξε μὲ ἀληθινὴ «νεργε» κερὰτα, ἡρωικὰ μπορεῖ νά πεῖ κανεὶς, ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὸ ψυχρότατο κλίσιμο τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας πράξης. Πολὺ καλὲς ἢ κ. Ἀργυροπούλου καὶ ἡ κ. Γαϊτανάκη καθῶς καὶ οἱ κ. κ. Ταβουλάρης, Χέλμης, Ραφτόπουλος, Χρι-στοφορίδης. Μόνο ἡ κ. Ραφτοπούλου ὕστερησε πολὺ. Ὁ ρόλος τῆς χοιτροκομένος βέβαια καὶ ἀσύνδετος ἦνάν ὁ μοναδικὸς «ἀβανταδορικὸς ρό-λος» τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἔδινε στοιχεῖα τέτοια πού θά μπορούσε νά τὸν χαρακτηρίσει περισσότερο καὶ νά κάνει τὸ κοινὸ νά γελᾷ. Δυστυχῶς ὁμως τὸ κοινὸν δὲν ἐγέλασε.